
Obsah

Předmluva předsedy Senátu.....	5
Předmluva předsedy Poslanecké sněmovny	7
I. Parlament a parlamentarismus	16
1. Pojem „parlament“	16
2. Třídění funkcí parlamentů.....	19
3. Parlamentarismus: pojem a typy.....	24
A. Trojí pojetí parlamentarismu.....	26
B. Znaky parlamentní formy vlády.....	27
C. Parlamentarismus, nebo parlamentarismy?	30
4. Bikameralismus.....	36
A. Typy druhých komor na historickém pozadí	37
B. Zdůvodnění druhých komor	39
5. Uspořádání v České republice.....	41
A. Dvoukomorový Parlament v ČR.....	42
B. Český parlamentarismus	45
II. Vývoj parlamentního zřízení v českých zemích	50
1. Zemské sněmy a stavovská politická reprezentace	50
2. Počátky moderního parlamentarismu v habsburské monarchii	55
3. Parlamentní demokracie v Československé republice (1918–1938).....	61
4. Trnité stezky parlamentarismu (1939–1989)	69
5. Zákonodárné sbory v letech 1989–1992.....	76
III. Volby do Parlamentu ČR.....	78
1. Základní složky voleb.....	78

2. Volební právo	79
3. Vyhlášení voleb	81
A. Voličské seznamy.....	81
B. Volby v zahraničí.....	82
C. Voličský průkaz	83
4. Volební kampaň	84
A. Průběh volební kampaně.....	84
B. Refundace nákladů volební kampaně.....	85
C. Volební kauce.....	87
5. Volební orgány	89
6. Soudní přezkum voleb	90
7. Volební systémy v České republice.....	92
A. Tradice poměrného zastoupení v české politice.....	92
B. Systém poměrného zastoupení po roce 1989	93
a. Uzavírací klauzule	95
b. Kandidátní listiny a preferenční hlasování.....	97
c. Velikost volebních obvodů	99
d. Volební formule	100
C. Většinový volební systém	105
IV. Poslanec, senátor a Parlament	109
1. Účel úpravy mandátu poslance a senátora	109
2. Volný mandát a individuální nezávislost člena Parlamentu ČR.....	110
3. Vznik a zánik mandátu	117
4. Jednotlivá práva a povinnosti člena Parlamentu	120
A. Imunita člena Parlamentu.....	120
B. Práva poslance související s odpovědností vlády vůči Poslanecké sněmovně.....	132
C. Účast v orgánech a klubech.....	134
D. Neslučitelnost funkcí a konflikt zájmů	135
E. Poslanecký plat a další zabezpečení poslanecké práce	140
V. Status a organizační struktura Poslanecké sněmovny	145
1. Zákonná úprava jednání Poslanecké sněmovny	145

2. Jednací řád Poslanecké sněmovny	147
3. Orgány Poslanecké sněmovny	154
A. Předseda a místopředsedové Poslanecké sněmovny	154
B. Výbory Poslanecké sněmovny	157
a. Struktura výborů Poslanecké sněmovny	158
b. Podvýbory	163
C. Komise Poslanecké sněmovny	165
D. Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny	166
E. Delegace Parlamentu ČR	167
4. Poslanecké kluby	167
A. Zákonné vymezení poslaneckých klubů	167
5. Politické grémium	169
6. Kancelář Poslanecké sněmovny	170
VI. Status a organizační struktura Senátu	172
1. Název a sídlo	172
2. Zřízení a ustavení Senátu	173
3. Složení Senátu	177
4. Jednací řád Senátu	178
5. Struktura a vnitřní organizace Senátu	183
A. Funkcionáři Senátu	185
B. Výbory a podvýbory	187
C. Komise	191
D. Meziparlamentní delegace	192
E. Poznámky ke společnému orgánu obou komor	194
6. Senátorské kluby	195
7. Kancelář Senátu	198
VII. Legislativní činnost Parlamentu	202
1. Zákonodárná funkce	202
2. Rozsah a obsah zákonné a podzákonné normotvorby od vzniku ČR	208
3. Zákonodárná iniciativa	211
A. Poslanecké návrhy zákonů	211
B. Senátní návrhy zákonů	213

C. Zákonodárná iniciativa zastupitelstva vyššího územního samosprávného celku.....	222
D. Zpětvzetí návrhu zákona.....	223
E. Formální náležitosti návrhu zákona.....	224
F. Předložení návrhu zákona.....	225
4. Zákonodárná procedura.....	226
A. Prvé čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.....	230
B. Projednání zákona ve výboru Poslanecké sněmovny.....	231
C. Druhé čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.....	237
D. Třetí čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.....	238
E. Zvláštní jednání a zkrácená jednání.....	239
a. Procedura schválení zákona v prvním čtení.....	239
b. Jednání o návrhu zákona, se kterým spojila vláda žádost o vyslovení důvěry.....	241
c. Legislativní nouze.....	242
d. Provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN.....	244
e. Zkrácené jednání podle ústavního zákona o bezpečnosti ČR.....	245
F. Projednávání návrhu zákona v Senátu.....	245
G. Legislativní proces v Poslanecké sněmovně po vrácení návrhu zákona Senátem.....	252
5. Ústavodárný proces a přijímání zákonů podle čl. 40 Ústavy.....	253
6. Přijímání zákona o státním rozpočtu.....	260
7. Veto prezidenta republiky.....	260
8. Jednání o návrzích zákonných opatření Senátu.....	263
9. Vyhlašování zákonů a mezinárodních smluv.....	265
10. Podíl Ústavního soudu na legislativní činnosti.....	266
VIII. Kontrolní, kreační a organizační působnost Parlamentu.....	271
1. Vláda a Parlament v ústavním pořádku České republiky.....	272
2. Parlamentní kontrola vlády v České republice.....	273
A. Vyjádření důvěry a nedůvěry vládě.....	273
B. Interpelace a právo na informace od vlády.....	278

C. Parlamentní vyšetřovací komise	285
D. Povinnost vlády účastnit se jednání Poslanecké sněmovny a jejích orgánů	288
E. Doporučení vládě a zprávy vlády	289
F. Schvalování státního rozpočtu	292
3. Parlament a prezident.....	298
A. Volba prezidenta republiky	298
B. Pravomoci prezidenta republiky vůči Parlamentu.....	300
C. Pravomoci Parlamentu vůči prezidentu republiky	303
4. Kreační a kontrolní působnost Parlamentu v oblasti bezpečnosti.....	304
5. Další kreační pravomoci Parlamentu.....	306
IX. Působnost Parlamentu v otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky	312
1. Ingerence Parlamentu do zahraniční politiky.....	312
2. Mezinárodní smlouvy	315
A. Projednávání mezinárodních smluv v Poslanecké sněmovně	320
B. Projednávání mezinárodních smluv v Senátu	322
3. Evropská agenda	324
A. Kontrola evropské agendy v Poslanecké sněmovně.....	328
B. Kontrola evropské agendy v Senátu.....	331
4. Politické rezoluce a parlamentní diplomacie	335
5. Rozhodování podle čl. 43 Ústavy a ústavního zákona o bezpečnosti České republiky	337
A. Rozhodování o mimořádných stavech	339
B. Rozhodování o dispozicích ozbrojenými silami	343
C. Účast v obranných systémech mezinárodní organizace, jejímž je ČR členem	345
X. Parlament a veřejnost.....	346
1. Petice.....	346
2. Důvěra veřejnosti v Parlament.....	349
3. Vztah Parlamentu k veřejnosti.....	351

XI. Parlament v politickém systému České republiky	354
XII. Příloha.....	358
1. Politické složení Parlamentu ČR.....	358
2. Struktura poslanců a senátorů parlamentu podle pohlaví a věku.....	361
A. Poslanecká sněmovna	361
B. Senát.....	366
3. Přehledy a statistika výborů a komisí v komorách Parlamentu	369
A. Poslanecká sněmovna	369
B. Senát.....	374
4. Souhrnné informace o legislativním procesu	381
5. Legislativní proces v tabulkách a grafech	391
A. Zákonodárná iniciativa	391
B. Evropský prvek v legislativním procesu.....	393
C. Výbory v legislativním procesu	395
D. Pozměňovací návrhy zákonů	395
E. Účast Senátu v legislativním procesu	395
F. Účast prezidenta republiky v legislativním procesu	397
G. Statistika nálezů Ústavního soudu při abstraktní kontrole ústavnosti.....	398
6. Počet mezinárodních smluv	399
7. Projednávání dokumentů orgánů Evropské unie	400
8. Interpelace	401
9. Petice v Poslanecké sněmovně	402
XIII. Jmenný seznam členů Parlamentu od r. 1993.....	414
1. Členové Poslanecké sněmovny	414
A. První volební období (1993–1996)	414
B. Druhé volební období (1996–1998)	420
C. Třetí volební období (1998–2002).....	427
D. Čtvrté volební období (2002–2006).....	433
E. Páté volební období (2006–).....	439
2. Senátoři	444

A. Seznam senátorů – 1. funkční období.....	444
B. Seznam senátorů – 2. funkční období.....	447
C. Seznam senátorů – 3. funkční období.....	450
D. Seznam senátorů – 4. funkční období.....	452
E. Seznam senátorů – 5. funkční období.....	456
F. Seznam senátorů – 6. funkční období.....	458
XIV. Předmluvy k prvnímu vydání.....	462
Předmluva předsedy Poslanecké sněmovny V. Klause	462
Předmluva předsedy Senátu P. Pitharta.....	463
XV. Prameny a odborná literatura.....	464
Rejstřík.....	473